

AB GENİŞLEMELERİ

LÜKSEMBURG ZİRVESİ

- 12-13 Aralık 1997 tarihlerinde Avrupa Birliği Devlet ve Hükümet Başkanları'nın Lüksemburg'da yaptığı toplantı «Beşinci Genişleme»yi olası kılan süreci başlatmıştır.
- AB Konseyi bu zirvede şu ülkeleri aday ülke statüsüne almıştır: Bulgaristan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Letonya, Litvanya, Malta, Polonya, Romanya, Slovak Cumhuriyeti ve Slovenya.

- Avrupa Komisyonunun tavsiyesi üzerine 31 Mart 1998'de GKRY, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Polonya ve Slovenya olmak üzere altı ülke ile müzakerelere başlanmıştır.
- Malta, 1996'da dondurmuş olduğu üyelik başvurusunu Ekim 1998'de tekrar yürürlüğe koymuştur.

HELSINKİ ZİRVESİ

- 10-11 Aralık 1999 tarihleri arasında Helsinki'de toplanan Avrupa Konseyi, Aralık 1997'de Lüksemburg'da başlatılan genişleme sürecinin tüm Avrupa kıtasının istikrar ve refahı için önemini vurgulamakta ve genişleme sürecinin sürdürülmesi gerektiği belirtmektedir.
- Avrupa Komisyonunun tavsiyesine dayanarak altı aday ülkeyle daha resmi katılım müzakerelerini başlatmaya karar vermiştir: Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Malta, Romanya ve Slovak Cumhuriyeti. Bu altı ülke ile katılım müzakereleri 15 Şubat 2000'de resmen açılmıştır. AB Konseyi Helsinki'de, Türkiye'nin diğer aday ülkelerle aynı kriterlere göre Birliğe katılma yolunda bir aday olduğunu da teyit etmiştir.

- 1 Mayıs 2004 tarihinde 10 yeni üye ülkenin (Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya, Slovakya, Slovenya, Litvanya, Letonya, Estonya, Malta ve GKRY) AB'ye resmen katılması ile AB tarihinin en kapsamlı genişlemesi tamamlamıştır.
- Bulgaristan ve Romanya'nın üyeliği ise 1

1.5.2004

1.1.2007

The new European Union

DG Enlargement

ALTINCI GENİŞLEME

- 2003 yılında adaylık başvurusu yapan Hırvatistan, 3 Ekim 2005'te Türkiye ile birlikte katılım müzakerelerine başlamıştır. Slovenya'nın çeşitli fasıllara yönelik blokajını kaldırmasının ardından tüm fasıllarını açıp kapatan Hırvatistan 9 Aralık 2011'de Katılım Antlaşmasını imzalamıştır. Hırvatistan'ın 2013 yılında üye olmasıyla, AB 28 üyeli bir Birlik haline gelmiştir.
- Slovenya'nın blokajlarının sebebi Hırvatistan ile yaşadığı sınır sorunuydu. Söz konusu sorun Dragonja Nehri kıyısında toprak sınırını ve Piran Körfezi'ndeki deniz sınırını içeriyor. İki Balkan ülkesi arasındaki karmaşık ve bölgeye etkisi yüksek anlaşmazlığın konusu olan Piran Körfezi hem Zagreb hem de Lubljana açısından öncelikle ekonomik öneme sahip. Taraflar 4 Kasım 2009'da «Hakemlik Anlaşması» imzaladı. Sorunun tam olarak çözülebildiği söylenemez.

TÜRKİYE:

1987 yılında tam üyelik başvurusunda bulunan ve 1999 Helsinki Zirvesi'nde aday ülke statüsü kazanan Ankara, 2005 yılında AB ile üyelik müzakerelerine başlamıştır. Müzakereler AB tarafından 2006 yılında fiilen sonuçlanması imkansız hale getirilmiştir.

- KARADAĞ: 2006 yılında Karadağ Parlamentosu'nun bağımsızlık ilanından sonra 2008 yılında AB'ye üyelik başvurusunda bulunan Podgoritsa, 2010 yılında aday ülke statüsü elde etmiştir. 2012 yılından beri üyelik müzakereleri yürütülmektedir.

SIRBİSTAN: 2003 yılında AB Konseyi Selanik Zirvesi'nde potansiyel aday ülke statüsüne alınan ve 2009 yılında resmi üyelik başvurusunda bulunan Belgrad, 2012 yılında aday ülke statüsü kazanmıştır. 2014 yılından beri üyelik müzakereleri yürütmektedir.

- ARNAVUTLUK: Avrupa Konseyi'nin 2003 Selanik Zirvesinde potansiyel aday ülke olarak tanımlanan ve 2009 yılında tam üyelik için resmi başvuruda bulunan Tiran, 2014 yılında AB tarafından aday ülke statüsü kazanmıştır. 2020 yılında katılım müzakerelerine başlamıştır.

KUZEY MAKEDONYA: 2003 yılında AB Konseyi Selanik Zirvesi'yle potansiyel aday ülke statüsü kazanan Üsküp, 2004 yılında tam üyelik başvurusunda bulundu ve AB tarafından 2005 yılında aday ülke statüsüne alındı. 2020 yılında katılım müzakerelerine başlamıştır.

UKRAYNA:2022 yılında tam üyelik için başvurmuştur. 2024 yılında müzakerelere başlamıştır.

Ukrayna'nın AB sürecini Rusya ile yaşadığı kriz ve sonrasında savaş belirlemiştir. AB Ukrayna'ya 2022 sonrasında açık bir şekilde AB perspektifi sunmuştur.

MOLDOVA: 2022 yılında tam üyelik için başvurmuştur. 2024 yılında müzakerelere başlamıştır.

Moldova'nın AB süreci Ukrayna'ninkine paralel gelişmiştir.

Rusya-Ukrayna savaşı, Moldova'nın AB ile yakınlaşmasını kolaylaştırmıştır.

GÜRCİSTAN:

2022 yılında tam üyelik için başvurmuştur. 2023 yılında adaylık statüsü tanınmıştır. 2024 yılında AB Gürcistan'ın katılım sürecini durdurmuştur. Katılım müzakerelerine

Gürcistan'ın iç siyaseti, AB ile Rusya yanlıları arasında çatışmaya dayanan bir istikrarsızlık içindedir.

BOSNA HERSEK:

2003 Selanik zirvesinde potansiyel aday ülke olarak tanınmıştır. 2016 yılında adaylık için başvurmuştur. 2022 yılında adaylık statüsü tanınmıştır.

KOSOVA:

2008 yılında bağımsızlığını ilan etmiştir. AB üyesi 5 devlet bu bağımsızlığı tanımamaktadır. 2022 yılında tam üyelik için başvurmuştur.

